د زړه وینا

د

ګل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځینې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مینه او دوستي- صلح کل
د بشردوستۍ او بین المللي ملګرتیا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقین کوي او دیوه عالي فکر او جهان بین نظرپه پیداکولو کښې ښه اغیزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډېر لږ وي او دیوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وویلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو دیوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شایع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خیالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندهٔ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تهنا پیرایهٔ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تهنا به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنهٔ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتهٔ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردهٔ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و......... در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د وېناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چې د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.

دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.

دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې او ګلالی مجموعه ئې تخلیق کړې ده!

دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو بریښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زموږ د اسلافو ښکلئ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ او کامل مظهر وینم.

ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو او کلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.

دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلېږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه ګښلی مظاهر دی.

د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زموږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.

اما د الفت وینا!

دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!

زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!

د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.

دی د خاصو خاصو افکارو په پروربښت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وينا کې د نوی دنيا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټی پر پوله کښېني او په داسې وينا ځنی ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکايت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق يې نسي ويلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وينا) نوم ږدم.

داځکه چې:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجليات وينم.

رنګينه شعر مې مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وينو رود دی.

کابل. جمال مينه. د اسد خورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبيبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډېرکوښښ شوی دی.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کېدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کېږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دې پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲۴۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منته

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار یې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږېږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آواز په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه یې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړېږي.

که چېرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووایي یقیناً بې اغیزه څو چنده کېږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلیٰ نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښۍ ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې یې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک | مخ

شاعر.. 1
ښکلا اوهنر... 1
دصلح نړۍ 3
مینه اودوستی... 5
صلح کل.. 7
ابتکار... 7
ژوند 8
دمونږ دسفریوه خاطره 9
دهقانی... 10
دوطن محبت 11
دوطن پالنه 12
گرانه وطنه! 13
دوطن خاوره 15
سپین غر 16
په باغ کښې 18
آزادي.. 20
دزړه شکوه... 21
دژوند ډیوه 21
پسرلی راغلی 23
دبهارفیض.. 24
دخزان سندره... 25
دمني خاطره 26
په وربل باندې گرد.. 27
دحسن جلوه... 28
ملت اومملکت 28
لوی افتخار.. 30
ویده کوچر.. 32
ناځاپی کانی... 33
تنگی اوریا.. 37
عاقبت.. 38
زما حال.. 39
دامیدرڼا 40
لمره!... 40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه 42
دافغان ترانه 43
ديووالي ترانه 45
دمعارف ترانه 45
استعمارچيان 47
علم او معنا 47
دپلار توره 48
نه ځي 49
ښکاري باز 50
زخمي زړه(۱) 52
دشاعرنظر 59
څه ګورم 60
غريب ماشوم 61
خوارحسن 62
همدردي 63
حسن اونظر 64
بېډای 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازمېرمنې 67
په ليلى پسې ځم 69
خومره به ښه وی 69
څه يم 71
زما ګناه 71
زما خوب 72
انسان 73
څه جوړشوه؟ 75
عدالت 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه 79
خاورې اوګردونه 79
علم اوپوهه 82
سرپټوب 82
همدردي 83
سياست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي.. 84
دروح اطمينان 84
صبر... 84
ددنيا قانون... 85
يوسف اوزليخا.. 85
فكراومينه 86
آشنايي 86
فكراو كار.. 86
بي خبري... 87
علت اوسبب... 87
دهقانه 88
شعر 88
مات كودړى 88
خوشحالي 89
تور او سپين... 89
شعراو حكمت... 91
سپين او تور ديوان.. 91
حقيقت.. 92
ثواب 93
دشاعرشعار... 93
دالفت پيژند ګلوي او ژوند پېښي.. أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي   څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اوربانديې سوی ستي   دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان   دبهار په ورمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان   لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعیسی خوښوي   خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي   دښایست بت ته سرټېټوي

له هرقیده آزاد زنداني   دعشق غم ګنې تاج سلطاني
ورسره شامدام حیراني   سرکښې فکراوخیال جهاني

نه یې یارچېرې شته نه ربار   خوآرزو ورسره ددیدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار   لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا اوهنر

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
دیورپ دافریقې که داسیاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مینه ورته گوري
مسلمان وي اوکه گبرکه ترساوي

دلته فرق دامریکي اود روس نشته
ښکلی ښه دی که دهرسرددنیا وي

ذوق اومینه خدای آزاده پیداکړي
شاعران له قیداوشرطه بې پرواوي

پتنگان ورسره عشق لري هرگوره
دډیوې ځای که مسجد که کلیساوي

ښه آهنگ چې په هرسازکښې وي موزون دی
که رباب وي که شپېلۍ وي که داریاوي

ننداروتماشوته به ورځمه
دهرچاپه ساز چې ښکلی په گډاوي

چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دی
که زماوي که دتاکه دبل چاوي

ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوک
که دچین وي که دهندکه دبرماوي

په الفاظوکښې وي ډېراختلافونه
یوله بله متفق اهل معنا وي

ددوستۍ کورکښې دتوراوسپین فرق نشته
په هرچاکښې چې وي مینه خوښ زماوي

په سپین مخ چې توري زلفې راخوري شي
دښایست دډیوې لاښه تجلاوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپين سره ښه ښکاري سپين له توره

څه به ښه وي چې يوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې

هريوګل چې په هر رنګ کښې وي زيباوي

ښکلى مخ له هرې خواچې راښکاره شي

د الفت سترګوليدلى لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره

چې دسپينو زړونه تورنه وي له توره

کرکه نه وي يوله بله محبت وي

وروروله صلح صفاوي ښه نيت وي

مرورخلق يوبل سره پخلا شي

نه چې غوښه او چاړه هغه او داشي

بشري دوستي قايمه په جهان وي

خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي

نژادي توپيرهيڅ نه وي په دنياکښې

نه په شرق اونه په غرب نه امريکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلی حق دهرملت وي
خوقایم په ملتوکښې اخوت وي

داخورنګه سازآواز دهېوادونو
شي يوه ارکسترا د ولسونو

دګېژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحېح دستور وي

هرملت په هرنظرکښې وي ښاغلی
که په هررنګ وآيېن کښې وي راغلی

سرېتوب وي محترم په هرلباس کښې
په زري جاموکښې وي که په کرباس کښې

داسې وساتي هرخوک خپل مسلکونه
چې ونکړي يوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ کوروي سرترسره
دجنګ ويره شي له زړونو نه بهره

زورتړلی وي دصلح په قانون
مهارشوی مست اوښان وي دجنون

تويول دوينوشرم او پېغوروي
شرمنده ذليل سرتيټی ظلم زوروي

جنګ شي هرڅېرته دصلح بيرغونه
شي په سمه لارروان سياستونه
دانسان زړګى له جنګ اوجګړې تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي
خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت
يوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت“ هيله اوفکر جهاني وي

زه له تاځني ځاريږم ته له مانه
که جداهم وي زماآيين له تانه

مينه اودوستي

مينه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډيووته پتنګان راولي
شاه دګدازړه ته نږدې کاندي
دخوارجونګړې ته سلطان راولي
که يوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستورى داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېڼی مې نیسي
مینه په مابانذې پېرېان راولي

ګوره په سپین مخ باندې تورې زلفې
توره شپه ځنګه مهرویان راولي

په ښکلومینه دهرچاراځي
خواران زما مینه په ځان راولي

دغریبانواو بې وزلو دوستي
سرې په خیراوپه احسان راولي

زړونه باغ شي ددوستۍ په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نیسي
صلح وسلام امن وامان راولي

یودوست دبل دوست دخوښۍ دپاره
خواري زحمت تکلیف په ځان راولي

دتورو سپین اوسره دوستۍ خاطرته
سپین مخ سرې شونډې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښـــــــي ســـــــپين اوتــــــورچي ګــــــوري
درتــــــه دګــــــړ ژوندشــــــا هــــــــدان راولــــــي

صلح کل

لــــه واړه کــــوره راوځــــه لــــوی جهــــان ســــره اشــــنا شــــه
خپــل اوقــام نــه راوچــت شــه لــه انســان ســره اشناشــه
لــه هګــی نــه رابهرشــه پــه قفــس کښــي مــه اوســيږه
لــه دي ټيټــي هواپورتــه لــه طيــران ســره اشناشــه
دزمــــان مکــــان پــــه قيدکښــــي اوســــيدنه اســــارت دی
محدودمــــه اوســــه هرګــــوره لا مکــــان ســــره اشناشــــه
دبنــــــدي فکرخاونــــــده دوهمونــــــو نظربنــــــده!
کــه ذهنــي آزادي غــواړي لــه عرفــان ســره اشناشــه
کــه دځــان پــه شــان انســان تــه دريــدلی بــي ســرکوزی
ځــان دي نــه دی پيژنــدلی لــه خپــل ځــان ســره اشناشــه
چــي دجــاه وجــلال بــت تــه پــه ســجده بانــدي نســکوريي
بــي ايمانــه راتــه ښــکاري لــه ايمــان ســره اشناشــه
چــي ســړی هرخــومره لــوی شــي ترځــان لــوی ســره آشناشــي
والاشــــان ســــره آشناشــــوي دخــــداي شــــان ســــره اشناشــــه
دجهــــان تــــاريخ تــــه ځيرشــــه دبــــدلون اړخونــــه ګــــوره
کُــلّ يــومٍ هُــوَفي شــانٍ دی لــه هرشــان ســره اشناشــه
اور،اوبوســــــره دي کــــــار دی پــــــه خوږوترخوژونــــــدی بــــــي
صــــلح کــــل شــــه ! داضــــدادو، خانــــدان ســــره اشناشــــه

ابتکار

فراخــــی کښــــي خوشــــحالي مبتــــذل کــــاردی
پــــه تنګســــه کښــــي چــــي وي خــــوښ دااېتکــــاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچپن کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړ دکونډې خریداردی

دیارغېږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت څخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهدحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوګل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېدې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکندو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې اړې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون توري تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلاپه خوله کښې هم لا،ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیداښې ښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چرې راته تېرې کا
ژوندچي هرځنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چي ژوندی وي
مګرژوندغلامۍ دې خدای بربادخاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوښنډشئ غلامانو
غلامان چي پېدانشي باداران به بیچارې کا

دمونشن دسفریوه خاطره

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده
مینه پټه چانه نه ده برالاده
ښکلول غېږکښې نیول دنوروځکښې
که په خوښه اورضاوي څه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي یاراني
نه هجران شته نه دهجرتراني
بې ریباره وصالونه شامدام دي
نشته کودې نه تعویذنه شکراني
که په ګل پورې سینه مړي بلبله
که دشونډوښکلول وي یوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني ثومره ښه کاردی   هردهقان سړی مالداردی

لري مېړي اوپسونه   شنه پټی اوشنه باغونه

همېشه په شنوباغچوکښې   پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو   وینې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته   اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته   خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشیان پیداکړي   داتیاره جهان رڼا کړي

وچ ډګراوبیابان   کړي شاعرته ګلستان

په خوړومېوومرغان   په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه   ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي   که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده   که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی   دهقاني ثه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی   چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان   آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس   داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر   داښایسته ښکلی زیور

ددهقان دکارحاصل دی   پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تېاکې ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپريم نه ويرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې دروم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم

يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلې شي به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتړې يم ځکه
لکه ګل هره شپه څاڅکي دشبنم خورم

زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړي رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندي دې غرونه سوری نکړه
دشيرين وطن په عشق کښي به ې نامتورته

په خولوېې دتندي که آبياري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښي تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپېټۍ
وبه نه شيندې خوږه مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړ سرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دورورته

دپنبې غوندې ځان ورکړه حلاجې ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوڅ اوسرتوره

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی یې حرکت کړه

تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته

دوطن آب وآبرودي که شوه تویه

په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته

دا اوبه چې ته یې څکې دوطن یې دي

نووطن بوله په شان دخپلې مورته

چاچي ايښی په دي تي درسره خوله ده

هغه خوراو ورورګڼه دسترګوتورته

هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره

لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته

په „الفت“ به بېګانه اوپردي خپل کړې

وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبایې

جنت دځمکې زړه ددنیا یې

ښاغلی تاج ته دایشیایې

وړدستایلوته په رشتیایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښي

تمدن خورشوستا په جهان کښي

ننګيالي تادی هروخت روزلی

ښه ښه ځوانان دی تازېرولی

کارنامي ستادي تاريخ ساتلی

ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښي

تل پسرلی وي ستاپه چمن کښي

دوطن ورونوبياشئ راپورته

دښمن پري نږدئ خپل کلی کورته

دتوري غږ موتللی هرلورته

څوک تينګېدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي ډېرقوتونه

مونږ لاندي کړي ډېرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو

يومومذهب دی ديووطن يو

فخرمويودی لکه يوتن يو

مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ټول قربانیږو

ځای دغیرت دی کله دریږو

دوطن خاوره

چې کیمابوټی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر

دوطن خاوره ده کیماورکړئ سراغ اوخبر

له سپیروخاوروپیداکیږي څه چې غواړي بشر

که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر

په کاراوزیاربانــدې له توروخاوروزرجوړیږي

دکاریګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړیږي

ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپیدا

حیف وافسوس دی که آباده نکړې خپله بیدیا

یاپریږدې خاورولاندې پټ خپل معدنونه وړیا

څه چې لری وایې خلې ته په ګران قیمت له بل چا

نفت په کاله کښې تاپیپونه ګرځول ورپسې

اوبه منګی کښې وي ته تږي ګرځېدلې هسې

وړۍ زمونږدي اوښړۍ اخلوله بل ځني تل

پوټکی زمونږ دی جوړوي ترینه بوټونه یوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بوي يې دپردیوبلبل
هرڅه له رو خو ده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغږووستړګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کيني پکښې راز راز خزانې لټوي
زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي
ځمکه که کيني نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نورولِه وسپني فولاد اوماشينونه جوړکړه
مونږ تړي ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپین غر

چاويل چې کوه قاف نه	هغه خوا يوه کلا ده
ښاپېريان پکښې اوسيږي	پکښې بل شانته هوا ده
پيره دارېي يوسپين ديودی	ورنه وېره د هر چا ده
څوک پردی نشي ورتللی لارېي سخته ده بېشانه
داقصه مې اورېدلی په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهیږم هغه سپین دیو   داسپین غردی ننګرهارکښې

دخیبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل څوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې بې تل ګرځي سپین بازان کوي څارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی

تورښترې توری زلفې   تک سپین مخ بې دلیلادی

سپین سپېڅلی ښکاره کېږي   ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحرې له کنډوه نمراخېږي له آسمانه

پاس دغره په سرځلیږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده

تکه سپینه رڼا بریښي   درحمت دنورورشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وریدلی په دې ځای سپېڅلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګېږي

درڼوستوروډیوې دي   پکښې هره شپه بلېږي

له صیاده ویره نشته   زرکې خاندې هوسېږي

دپښتون لویه ځانګوده کاڼوګټونه تیاره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هرې خواته يې بهيږي جړوبى اوابشارونه
دشرابو اوعسلو پکښې شته دي ډک رودونه
ښه لمن لرې سرسبزه پکښې مېشت دي ولسونه
ښايسته ښې منظرې دي پښتانه يې ننداري کړي
دسپين غره تورې لښکرې دښتروبې پيرې کړي
دامتل دی پښتونکښې په لوی غره دخدای نظروي
دسپين غره دپاسه ځکه تجلى شام وسحروي
نمر لا څرک نه وي وهلى درښا هلته اثروي

کوه طورغوندې ځليږي خوافسوس چې موسى نشته
چې الهام ورځخه واخلي هغه لوی رهنمانشته

په باغ کښې

ښکلی باغ تازه چمن ودګلانو
شين سحراوشوروشرو دمرغانو
په سل قسمه اوازونه ښې نغمې وې
هرطرف ته دبلبلوتراني وې
يومرغه ويل داخومره ښه دنياده
ښکلی بڼ تازه ګلش تازه هواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې شنوپاڼوکښې ژوندپېرغنیمت دی
ددې باغ خوږې مېوې ښه لوی نعمت دی

مګروېره ده په کارله صیادانو
له بې رحمه بې انصافه انسانانو

تنګه کړی په مونږ دوی دغه فضاده
ددوی وصف ګوره یسفک الدما ده

یوبندي کړي په قفس کښې چې وېږه
بل په سره اوربانديې نیسي چې کړېږه
کاشکې نه وای پیداشوي انسانان
دادسختوزړونوخاوندان
له بل لوري ورته غږشو داخه وایې
ته چې دغه شینکی بڼ دارنګه ستایې
داخوخپله هسې نه دی پیداشوی
انسان ډېرزیاراوزحمت پکښې ویستلی
که انسان نه وی دا باغ وچه میره ده

ښایسته کړی خوانسان دا منظره ده

بې باغبانه دغه باغ نه پاتې کېږي
داګلش په سپیره ډاګ باندې بدلېږي

په جهان کښې که بې رحمه صیادان شته
ورسره ډېرزیارویستونکی دهقانان شته
که یوویني تویوي اوخونریزي کړي
بل په کارکښې شي خولې عرقریزي کړي
دیوه لاس کښې که توره اوټوپک دی
دبل لاس ګوره تناکوخخه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومينو نندارچيانو
هېروئ مه کاراوزياردباغبانانو
دهقانان لري په تاسوډېرحقونه
دهمدوی دلاس پيدادی داګلونه

آزادي

په شړی کښې ښه يم زه آزاد فقير
نه وريښموکښې چينجی غوندې اسير
په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله
له غلامه چې لباس يې وي حرير
دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد يم
يوويښته به يې ورنکړم په کشمير

په ويجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي
په قفس کښې دسرو زرووي زهير
چې مرغان په هواوينم چرګ په ځمکه
راته ياد داسارت شي بدتاثير
همېشه اسيرمرغه دي خوړل شوي
اوبنکې يې بالښت دخان اومير
له ليندی داسارته چې څوک خلاص شي
بې وزروپه هواځي لکه تير

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه دېردي ګلرخان نشته
دګلوخواکښې بلبلان نشته

ننداري شته دي سترګوردپاره
دسترګوروقدردان نشته

مطلب دپاره تګ راتګ دېردي
مینه پالونکی آشنایان نشته

په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم
تازه فکرونه نن زمان نشته

دلوبومنډومیدان جوړشوی
میدان دفکردجولان نشته

په ادیرو به ګلان راشنه شي
په مړوتاثیرنوردباران نشته

په خوله دېربښه دی زړه پېې ښه نه دی
ښه فکر نشته ښه ګمان نشته

مین په ګټه زړه شي دګټې
سنګدلان دېردي موم دلان نشته

دزوراو زروغلامان دېردي
دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مریونه
آزاد هوس نه یوانسان نشته

دژوند ډیوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو
دمینو د دردمنو رنځورانو

دژوندون ډیوه دعشق په اور رڼا وه
دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتابه و چې ځان ستي په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانديې نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندي لرې
کړي پيداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ويلی ګوره سوزې
ژوندون ښه دی په دنياکښې يوځوروځې

دومره پاتې شه چې وويني سباته
په رڼاورځ يوځل وګوری دنيا ته

پتنګ ووې زه مين په دې رڼا يم
له قديمه په ډيوه باندې شيدايم

زما ژوند لکه ډيوه دځان سيزل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېدل دی

ډيوه هغه وخت ژوندۍ وي چې بلېږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بيلېږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرينه
له سېزلو نه نجات دی زمونږ مړينه

سوزوساز د زندګۍ ښه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړينه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراونه نه ویرېږم
دخلیل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زېری مې دربانديږ پسرلی راغلی
وخت دګلانواوموسم دېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده
که دښادی په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شنې پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی
که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازېری کوي
چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې
دفرش دپاره غورو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشی کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیایې راوړی ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل(١) په غوایی شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړې له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دې جهانه سره

په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دې احسانه سره

دغوتۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټې سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دې کور ودان وي له باغوانه سره

---

١ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اودګېډی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله

ځکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼي ورځ په ورځ ګوره زېړېږي

سرسبزي اوتازه ګي يې وبايلله

پاڼي رېږدي لکه زړونه دخوارانو

دخزان سړه سیلۍ ولګېدله

زېړي پاڼي چې رېږي خو رالوېږي

ځکه اخلي رخصتونه يو له بله

هغه پاڼه سيلۍ ويوړه کومې خواته

چې زما اوستا په سرسوری کېدله

اوس کابل دخوارغريب ټاټوبی نه دی

ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانوکډې لېږدي

ننګرهاره! ته اوس ښه يې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې

ته يې ساتې ديخنۍ له چپاوله

ستاوبه لکه غومبسې چيچل نه کا

ستا هواده بې آزاره معتدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده
دګل پاڼه دي خزان نه وژغورله

دکابل خوبان طواف ستاد ګلشن کړي
ګل دي اخلي خراجونه له وربله

بېدايان دي هم هواته هوسېږي
درروان دي ګرنډيوکښي په ځغله

تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره
برکت اوخيردي زيات شه يوپه سله

زېرنارنج دي په شنوپاڼوکښي داوايي
په خزان کښي مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه

داچي باغ کښي طلايي رنګونه وينئ
که پوهېږئ خپل قيمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټوطلايي کړه جامه خپله

په طلاؤ کښي ډوب شويدي باغونه
په دولت مينه مه ګوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زېړي پاڼي راتوييږي
سورتنور دغريبانوپړي تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــــه ګرمــــۍ کښـــې کـــه یـــخ ســــیورۍ دراحـــت و
پــــه سړوکښـــــې ســـره لمـــــه ده چـــې بلېـــــږي

☆ ☆ ☆

کلـــــه ګـــــل کلـــــه مېـــــوه وي پـــــه باغوکښـــــې
کلـــــه ســـــیورۍ کلـــــه اوروي پـــــه دېروکښـــــې
کلـــــه پـــــانې دي پـــــه کارکلـــــه لرګـــــۍ
هرڅـــــه شـــــته دي دباغونوپـــــه کوروکښـــــې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خـــاورې شـــومه نـــومې ځـــای پـــاس پـــه وربـــل شـــه
لـــه دې رشـــکه پـــه ګلشـــن کښـــې مـــړاوې ګـــل شـــه
دلالـــــه زرګـــــۍ شـــــه تورلـــــه ډېـــــره غمـــــه
لـــــه ناکامـــــه دصـــــحرالورته مایـــــل شـــــه
نـــرګس زېړشـــه لـــه ارمانـــه شـــینکی بـــاغ کښـــې
چـــې داځـــاې وحـــق زمـــا ولـــې دبـــل شـــه
آســـمان هـــم لـــه قهـــره شـــین شـــه چـــې داولـــې
پـــه معنـــې کښـــې جـــګ لـــه مانـــه یوپـــه سـل شـــه
دعاشـــــق بـــــرې پـــــه عجزاوپـــــه نیـــــاز دی
چـــاچې کړلـــه ســـرلویی راتـــه خجـــل شـــه
زاهـــــدقرب غوښـــــته پـــــه زوردعمـــــل بانـــــدې
همدغـــــه عمـــــل دده مخکښـــــې حایـــــل شـــــه
داخـــاکي تـــن چـــې چاخـــاورې کړپـــه عشـــق کښـــې
د ,,الفـــت“ پـــه ژبـــه داســـې وســـتا یـــل شـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه

په غروردحسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې پې ستا ښه بشروليد
دنرګس سترګې خوستا په لورکړې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازديګروليد
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسيم هم نن سحروليد
دعشق دام دی هرطرف ته غوړېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظروليد
په طلسم رانه حسن زړګی وېوړ
نازمکيزکښې مې دسحراثروليد
راخرګندعشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غوندې سلطان مې نوکروليد
دواړه وروځې يې لينډی بانه يې غشی
مسلح مې نن دحسن افسروليد
لاربنودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ ددغې لارې رهبروليد

ملت اوملکت

يوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پاڼه يې لايقه دستاينې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له يوې خاورې پېداديوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوي ويالي اوبه ورته راتللي
په يوه هواکښې ټولي لويدلي
ددي ټولويوخزان اويوبهار و
ښه اوبدېي وشريک يوېي واکدارو
ځينې جګې ځينې ټيټې کوزوپاس وي
لکه ګوټې ديوه وجوددلاس وي
چامېوه لرله چا ښايسته ګلونه
دچاسيوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوى وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپيرله ورا معلوم و
له يوه سره لويي وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمي وي پکښې خورازه

هرمرغه مويږانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و يوه چمن کښې
لکه وي چې ولسونه په وطن کښې
هريوبوټى پخپل ځاى کښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هريوارجمندو
په حقونوکښې يې نه وخه توپير
مالياروپه هري ونې ډېرزهير
يوله بله يې په هرحال کښې شرکت و
په تمامه معنى يوصحيح ملت و
لکه باغ يوملکت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډېري خوباغ يودى که پوهيږي
که کوي بل رنګه فکرډېرغوليږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غږونه بېل خویونه
مګردواړه اوسېدونکی دیوکوروي
دیوې سترګې په کورکښې سپین اوتوروي

لوی افتخار

زمانه وړدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېرې لویې قربانۍ پیداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېردي خوهرکارګوره شهکارنه دی
له خپله سره تېرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره
داستبداد او استعماردبربادی دپاره
دحق ګټلو اودخپلې آزادی دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړی دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګیالي يې کوي
په آزادی مین ځوانان او توریالي يې کوي

مري عالمونه هره مړینه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق یادګارنه دی
دپتنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هېڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصـــــورمرګ بــــه ســــتایل کېــــږي پــــه دنیاکښـــــې مــــدام

پـــــه هرنظرکښـــــې بـــــه حقیـــــروي مـــــرګ او ژونــــــدد غـــــلام

پــــه ځـــــان وژلوکښـــــې ژونــــدون دنــــام وننـــــګ وینمـــــه

لــــــوی افتخـــــــاردآزادی دپـــــــاره جنـــــــګ وینمـــــــه

دیـــــره شـــــانداره کارنامـــــه پـــــه هغـــــه درنـــــګ وینمـــــه

چــــې دمظلـــــوم لاس دظـــــالم پـــــه وینـــــو رنـــــګ وینمـــــه

هلتـــــــه چـــــــې ظلـــــــم، تجـــــــاوز، فرعونیـــــــت وي ولاړ

پـــــه مقابـــــل کښـــــې پـــــې همـــــت، ننـــــګ وغیـــــرت وي ولاړ

حقیقـــــــت تـــــــریخ دی مګـــــــرزه انکـــــــارکولی نشـــــــم

جهـــــان مـــــې وینـــــې چـــــې زه ځـــــان قربـــــانولی نشـــــم

دپښــــــتنو درانـــــــه نومونـــــــه ښـــــــه ســــــاتلی نشـــــــم

دپنجـــــابي مخکښـــــې پـــــه برېتـــــولاس وهلـــــی نشـــــم

دېرپورتـــــه ګـــــورم چـــــې دپلارنیکـــــه یادګارتـــــه ګـــــورم

دېرښـــــکته ګـــــورم چـــــې خپـــــل تیـــــټ ژونـــــداو روزګارتـــــه ګـــــورم

اوس لـــــــه پښــــــتو نــــــه دچـــــــاویره دچاډارنشـــــــته

هغـــــه غیـــــرت هغـــــه هیبـــــت هغـــــه وقارنشـــــته

پـــــــه زروتنوکښـــــــــې یـــــــوتن هـــــــم فداکارنشـــــــته

ځکـــــه پـــــه حـــــق دپښـــــتنو بانـــــدې اقرارنشـــــته

هغـــــه بـــــه څـــــه وي چـــــې خپـــــل حـــــق پـــــه چـــــامنلی نشـــــي

یادخپـــــل حـــــق دپـــــاره ځـــــان قربـــــانولی نـــــه نشـــــي

پـــــــه باجوربانـــــــــدې راغلـــــــــی څـــــــــه بلاوینمـــــــــه

لـــــه باجورنـــــــه جـــــــوره شـــــــوی کربلاوینمـــــــه

پـــــــه پـــــــاک نامـــــــه دېـــــــره ناپاکـــــــه ناروا وینمـــــــه

دبـــــــل پـــــــه زورمســــــــته مغـــــــروره مارشـــــــالاوینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښې لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښې لږ نیمګړی وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرسترۍ وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښې
ګڼوځنګلوکښې په شنو دروکښې
یو دوه ګوجرومېښې پوولې
هریوه خپلې مېښې روزلې
نه یې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښه وڅارو
دشپې به هم لاویښ اوبېدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هېڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو څکه شپې روڼولې
شپې یې په ویښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بیداری نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبۍ نه
خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی
یوتن خوب ویوړنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو
د دواړومېښې وزیږېدلې
سپورمۍ اوستورووړته کتلې
چې ویښ ګوجرکړې مېښ کټۍ ټولې
له خپلومېښو لاندې راټولې
څه یې چې ټول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټۍ واړه دهغه بل شوه
هغه چې ویښ شوسباله خوبه
وې لیدله دارنګه لوبه
تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی
داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټۍ راوړینه
څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بیامتلونه

ناڅاپي کاڼي

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی

شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی خوک مې نه دی آزار کړی

رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی

په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم

دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کانی له هوا

نلري دبې ګناهوخه پروا

لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر

په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسیږي راته ضرر

تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن

زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن

بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه

شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه

تا به هم کله وي کانی غورځولی

یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل

دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پوروت ښه انتظام

سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه ګڼې فلک

مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسیږي درته هرڅه لړاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر
ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسیږي
اورله خپلې لمن شامدام لګیږي

ښه رسیږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشې هېڅکله له همایه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقدیرپه کاروباندې نېک ګمان شه
چې سړی لړڅه په فکردتحقیق شه
خپلوټولوحرکاتوکښې عمیق شه
ورپه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولي ویوکاڼی له خپل بامه
یوناڅاپه ولوېدلی په چاباندې
چې ولاړوبې خبره تېټ دلاندې
همداکاڼي وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېروګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې یې دی وپري ویشتلی بې ګناه
لاس یې برنشو موده شوه ډېره تېره
قهریې سوړشووبلې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نویې کاڼی له خپل کوره کړګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــرې لګېـــږي هغـــه څـــوک چـــې پـــه خطـــا
خلـــق ولـــي اوځـــان بـــولي بـــې ګنـــاه
دقـــدرت کارونـــه واړه دغـــه شـــان
پـــه تـــدبيراوانتظام لـــري جريـــان
بـــې احتياطـــه کـــه څـــوک وکـــړي حرکـــت
کـــه دی نـــه وي بـــل هـــم نـــه دی ملامـــت

لـــه تقديرســـره شـــته هرقســـم تلـــک
دمظلـــوم انتقـــام اخلـــي تـــل فلـــک
تـــه جزالـــه خپـــل عمـــل ســـره تلـــه
کـــه دې وليـــدتفاوت وکـــړه ګلـــه
ښـــه اوبدانســـان ټـــول دی پـــه حســـاب
بـــې ســـببه چاتـــه نـــه رســـي عـــذاب
مکافـــات وي لـــه عملـــه ځنـــې زيـــات
يوپـــه لســـه لـــري اجرحســـنات
خـــوجزا دبدونـــه وي ټيـــټ وپـــاس
پـــه احتيـــاط خوځـــوه دلتـــه پښـــه اولاس

څـــه چـــې وکـــړي هغـــه بـــه ريبـــي تـــل
هرڅـــوک اوري پـــه جـــواب کښـــې خپـــل ويـــل
داحســـان جزابـــه ووينـــی احســـان
دبـــدی جزابـــه هـــم درکـــړي آســـمان
نـــوردې خوښـــه چـــې اغـــزي کـــرې کـــه ګـــل
بـــې کرنـــې مـــه کـــړه طمـــع دحاصـــل
تفـــاوت لـــري حاصـــل کښـــې هـــره ځمکـــه
تـــه دې خپـــل زړګـــی دکرډپـــاره ښـــه کـــه
پکښـــې وکـــړه ښـــه تخـــم د,,الفـــت“
نـــو بـــه ووينـــې لـــه هرچامحبـــت

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپل خدای سره اخلاص په زړه کښې ساته
له مخلوق سره یې هم کړه مینه زیاته

تګی اوریا

تادکوم فرعون دظلم سحرمات کړ
چې په لاس کښې ګرځوې ښکلی امسا
د کاغذ په ګل بلبلې نه ټولیږي
راشه پرېږده نورکارونه دریا
اورلړونی غوندې سوی اوتک توریې
امیدمه له دخپلې زرغونتیا
ښه اوبدحق وناحق چې معلوم نشي
توره شپه ده ورته مه وایه سبا
چې له نوکه ترکوټیه ټول غرض دی
دانسان په نوم یادیږي څه بلا
خپله ګټه اوضررخیروشربولي
دانسان دقضاوت دغه معنا
انسان څوک دی زه یې دومره پېژنمه
چې حیوان نه بېلوي ځان په وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ويلو

نوم پرې کښېږدي دروااوناروا

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی

غولول ديوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حيران شم

دادنياده ګډه وډه تماشا

په حراموناروا سړى ته ورشي

څه لولۍ اوبې حياده دادنيا

عاقبت

عاقبت به يې سېلاب داوښکويوسي

چې خواران اوغريبان چاژړولي

نن سبا به داقبال له تيلى کوزشي

چاچې ستړى اوستومانه ځغلولي

زمانه به يې دنوروخندنی کا

چې يې هروخت په خوارانو دي خندلي

شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي

بلبلان يې چې په باغ کښې کړولي

له دې خړآسمانه هروخت ږلۍ اوري

وړي سېلاب دزمانې واړه ښاغلي

دښايست بهارخو ورځې وي دنياکښې

بياله نازه راکوزيږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرخه تلوني دي پوهيږم
ځکه ماترېنه لاسونه دي وينځلي
هريوباغ چې راسپړلي دي ګلونه
دخزان سيلۍ فی الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په خوکرته

تيت وپاس خپراوروښانه ماليدلي
ځکه مازره بل عالم پوري تړلی

دی دنيا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال

تپه تياره ده زه رڼا ته انتظارلرمه ‖ ځومره ډيرکارلرمه
بمه پښبا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه ‖ بيره تلوارلرمه

ملګري تللي زه وېده پاتې ببدياکښې بمه ‖ غره اوصحراکښې بمه
واړه سپاره دي يوزه پلی په شابارلرمه ‖ يوګودی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تيريږي ‖ په لارکښې نه دريږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه ‖ خداپږو ډيرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا ‖ هم راډيوپرې ګويا
زه لاتراوسه دتيلی په دکان کارلرمه ‖ ورته جارجارلرمه

هريوميدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال ‖ اودخپل جاه و جلال
زه هيڅ شی نلرم په تيروافتخارلرمه ‖ دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی ‖ زياراوزحمت ويستلی
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه ‖ پري اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امید رڼا

نوی دوردی راغلی   یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي   چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه په ختمېدوده   رڼا پې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرګوره   نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زمانه راوړي هروخت کښې   نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل   راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی   شاګردان پې ولسونه
تاثه زده کړه له دي عصره   ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دي دېرنږدي دی چې به ثه درنه جوړېږي
هغه ورځ ده اوس راغلي چې احوا ل دي معلومېږي

سوا ل دمرګ او دژوندپیش دی   مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت پې په تیاره کښې   نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه   چې نورتېول تري ګرېزان دي
لږ ثه وغږوه سترګې   چې ته ثه یې نورثه شان دي

ستا په مخ کښې لا خره وینم خاروی ځي له تانه واړندې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانده

لمره!

په سپین مخ دي دهجران شپه سباکېږي

په رڼا دي زموږ مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بـــــاغ وبـــــڼ ددې جهـــــان پــــــه تاسمســـــــوردی
بــــې لــــه تـــــادځمکې مــــخ چـــې ګــــورم تــــوردی

نتیجـــــه ســـــــتا درنـــــا زمـــــونږ ژونـــــدون دی
ســـــتا نظـــــام تــــه حیـــران شـــوی افلاطـــون دی

تـــــــــاکتلی پـــــــه تـــــــاوده نظردنیاتـــــــــه
داجهــــــان دې ښایســـــــته کـــــــړی دی هرچاتـــــــه

زمـــــــونږ زړوکښـــــــې ایښــــــی تادژونــــــدګرمي ده
ورکــــــه کــــــړی تــــــازمونږ هــــــره خــــــامي ده

ددې ځمکـــــــــې هریوبـــــــــوتی لویـــــــــوې تــــــــه
دبـــــــاغو خـــــــامې مېـــــــوې راپخـــــــوې تــــــه

لویـــــــــول اوپخـــــــــول ســـــــــتا مشـــــــــغولاده
ســـــتااثر لانــــــدې خــــــدای کــــــړی دادنیــــــاده

ســـــپینې واورې دې اوبــــــه کــــــړې غـــــرو رغوکښـــــې
بیـــــادې کـــــړه روان رودونـــــه پــــــه شېلوکښـــــې

تـــــادا ورځـــــې کــــــړې رڼـــــا زمـــــونږ دپـــــاره
چـــــې مـــــونږ واخلوښــــه حاصـــل لـــــه خپلـــــه کـــــاره

دا وطـــــن دی ستامشــــــرق تــــــه زمــــــونږ لمرېـــــې
تــــه پــــه اصــــل کښـــــې غـــــټ ســـــتوری دبــــاخترېې

ځکــــــه دلتــــــه ســــــتا تاثیرلــــــه بــــــل هیــــــواده
یوپـــــه لســـــه ویـــــنم زیـــــات دژونـــــدبنیاده!

پیداشــــــوي پــــــه دې ځــــــای کښـــــې آریـــــن دي
دیوهانوښـــــــــــــــــــــه ځانګوهمـــــــــــــــــــــداوطن دی

آبــــــــادې دبلـــــــــــخ هرچاتـــــــــــه ده څرګنـــــــــــده
لــــــــــــه زړو آثارودکـــــــــــــه ده داکنـــــــــــــده

نورومـــــــونږ ځنـــــــې اخیســـــــتي تـــــل الهـــــام دی
مـــــونږ دېرمخکښـــــې آبـــــاد کـــــړی خپـــــل بـــــاګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهده دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
منډی ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډیوه په هروخت کښې روښانه
درویزه کړی هرچازمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکیږي ثمر
دی نمک خوردې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابې یولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشئ چې وکړو خدمت په ځان قبول کړو زحمت

کوي خدمت دخپل وطن ګاونډيان نورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

راکوي مونږته وطن هرڅه چې غواړي بدن

آب ودانه ده دوطن قوت او زور زمونږ

وطن دی کور زمونږ

په مونږ حقونه لري هرازپورونه لري

بايدچې داحق کړي اداوورووي کړه خورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

وطن محبوب دی زمونږ ،وطن مطلوب دی زمونږ

که پېي ونه ساتوله نورو،مخ دی تورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

په دې هوا لوېيږو په دې مينا مستيږو

خدای دې مدام لري داباغ وبڼ سمسورزمونږ

وطن دی کور زمونږ

دافغان ترانه

تل دې سرونه زمونږ اوچت وي

تل دې ساتلی پت اوعزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخــــــــــت دې دلتـــــــه شـــــــان وشـــــــوکت وي

ننـــــــګ وغیـــــــرت دې زمــــــــونږ دولــــــــت وي

دوطــــــــن عشـــــــق دې وي زمـــــــونږ زړوکښـــــــې
ځــــــــــاى دې دده وي دقـــــــــام ليموکښـــــــــې

تـــــل دې افغــــان وي تــــل دې افغــــان وي بيــــرغ زمــــونږ دې لــــوړ پــــه جهــــان وي

افغانســــــــــــــتانه تـــــــــــــل دې ودان يــــــــــې

لـــــــــه غليمــــــــانو دې پـــــــــه امـــــــــان يــــــــې

تـــــه دې ســــــرلوړى تــــــل پــــــه جهــــــان يــــــې

زمــــــونږه ځــــــان يــــــې پــــــه مــــــونږه ګــــــران يــــــې

هرڅــــــه بـــــــه ځـــــــارکړو ســـــــتا لـــــــه هوانـــــــه

ســــــــــــتاله عزتـــــــــــه لـــــــــــه اعتلانـــــــــــه

تـــــل دې افغــــان وي تــــل دې افغــــان وي بيــــرغ زمــــونږ دې لوړيــــه جهــــان وي

پـــــه حــــــق مــــــين يـــــــو د حــــــق پـــــــه خوايــــــو

دښـــــــــمن دظلـــــــــم دنـــــــــــــاروا يـــــــــــــو

آزادي ســــــــــــــــــــاتو آزادي ســــــــــــــــــــتايو

ســـــــــريه وطـــــــــن ږدو پـــــــــه ننــــــــګ فــــــــدايو

نـــــــه ظالمـــــــــان يونــــــــه مظلومــــــــان يــــــــو

ښـــــــاغلى نســـــــل مـــــــونږ دافغـــــــان يـــــــو

تـــــل دې افغــــان وي تــــل دې افغــــان وي بيــــرغ زمــــونږ دې لوړيــــه جهــــان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیووالی ترانه

دیوه وطن اولادیو   تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو   بختوری وچې آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادیږو   په یوه بیرغ ټولیږو
یوله بله نه بېلیږو   په یوه وطن ځاریږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان
آزادي زمونږ لېلاده   آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده   په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو   دعلم پتنګان یو   دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوږزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه   دحق کووپالنه   دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوخوکښې په غېږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن راباندې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوردترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو د غیرت په ځای کښې سرورکوو	هم مال وزرورکوو
دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو	ورته خبرورکوو
مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي	ملی آیین نه وایي
مونږ خپلوتوروته دسروونوجوهرورکوو	اب دخطرورکوو
وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ	دافریضه ده زمونږ
دخپلواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو	دغه هنرورکوو
سرورکول دخپل ولس دسرداری دپاره	دآزادۍ دپاره
دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو	زړه زړور ورکوو
تجاوز نه کووپه نوروباداري نه کوو	ستمګاري نه کوو
دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو	په وطن سرورکوو
دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي	خواروبرباد دې وي
مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو	آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچیان

جالونه شته دامونه شته بانښې لري تازیان لري
پښتونه ستا نیوو لره مارشال دپاکستان لري
سیسۍ ولې هوسۍ ولې وړې وړې مرغۍ ولې
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سیندچې مایان لري
دوسپنوپنجرې لري قفس غوندې کوټې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسیران لري
غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هېڅ وارېږي خطانه دروميي پخې سترګې ښکاریان لري
که زانې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هېڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري
څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وینوکښې شتکې ډېرمرغان لري

نیول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
وریتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرپټي کښې وینمه صیاد دام غوړولی دی
په غرونوکښې لیوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عیب یې ښکاري په تن پټ اوکه لغړدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپینه ترلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ یې ژېړدی
بې کمال که لري مال هرڅومره ډېر
له احتیاجه نه خلاصېږي بل ته اړدی
که اغوستی یې پوټکی دسموروي
خلق یې پېژني له سترګوچې ګیدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرڅاځني لوړ دی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی
بحر ډک له مرغلرو چوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار
توریالی نشته چې څه کارترې واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکی ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت یې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم یې و ذوالفقار
دغسې نه وه چې دااوس یې وینم
په ډېروزړونوکښې یې ایښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلیم سترګه سوزېده ورځینې
په غزاګانو کښې پې نه و مدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې اېښی
نه وینې خوب کښې هغه لیل ونهار
هیڅ په کارنه ده وخت پې لاړه تېرشه
خوته پې بوله تاریخي افتخار
چې زماني نه څوک شي روسته پاتې
شي تاریخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

درونـدوالی غرونه، پښتونواله پښتنونه نه ځي
توروالی شپو نه رڼایې دلمر شغلونه نه ځي

دآزادۍ په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ
مونږ پتنګان یوپتنګا ن بلوډېوو نه نه ځي

څو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وینمه

د توري برېښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نیکه څنګ کښې مو توري معلقې وي تل
دپلار نیکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي
دبابا ګانو اونیکونو دلاس نښه ده دا

دتوري قدر زمونږ ستر ګواولیمونه نه ځي

د پخوانیو خوی عادت مونږ پرېښودلی نشو

د ښکار عادت د باز باښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلې لمبې زمونږ په زړوکښې که مړې شويدي اوس

بيابه تازه شي مړه اورونه له سکرونه نه څي
بيابه اور بل کړو دظالم اوددښمن په خونه

دانتقام جذبه زمونږه له سينونه نه څي

که په برهان اودلايلوفيصله ونشوه
غوځه اوپريکړه دچړوتوورولـه خولونه نه څي

ښکاري باز

بازنيولى په منګولوکښې سيسى وه

خوندوره مزه داره ښه مړى وه

چې بې راوړه خپل خاوندته سلامته

بې څه طمع بې احسانه بې منته

چاويل ورته چې اى بازه نادانه

څه ليدلى تاله لاسه دانسانه

چې په لاس کښې ورکوې پخپله ځان ته

ورته نيسې دهواپرندګان ته

ولې بل مرغه نيولى له غړى تا

ولې ورکړله انسان ته دامړى تا

تاپخپله ولې نه خوړه هواکښې

پاتې نشوې ولې دې لويه فضاکښې

له پنجو د بنيادمه چې شوې خلاص ته

څنګه راغلې ورته بياپه ډيراخلاص ته

قدرت تاله درکړى لوى وزرونه

ستا پروازلاندې خداى کړى اوچت غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولی
پخپل واک آزاد ژوندون شې ته کولی

څه احتیاج لرې انسان ته په نړۍ کښې
څه فایده لیدلې تا په غلامۍ کښې

چې له دې هسکې فضارا ښکته کېږې
دانسان حضورته خپله راتېږې

پټې سترګې تارپه غاړه زندګې کړې
بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تاربانديې ترلی ته انسان یې
چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو
رابېل کړی یم له ډلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی

داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه

ماپرې اېښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی

خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو

مقررکړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه ډېرحیوانات ددوی تابع دي

په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی

انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی

اس دده په سورلۍ ګوره چې مستي کړي

اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حیوان شي

ښه ملګری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زرﻩ(١)

زرﻩ يې مه بوله تورکاڼی دصحرادی
په لیدودزخمي زرﻩ چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي — ای زما زخمي زړګیه!
مرورله ټول جهانه — ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پېښ شوی — دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جداېې — که دښکلوله ټولګیه

چې بلبل غوندې کړېږې دسروګلوپه چمن کښې
خوشحالیږې نه هېڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته — ولې شپه او ورځ ځورېږې
راته ووایه څه غواړې — په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلي مخ مین یې — که دچاپه غم کړېږې
له اسمانه دې زرﻩ شین دی — که انسان ځنې ویرېږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مرورېږې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

١ :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ١٣٢١ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډېلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پيمخونازولو   التفات اووفاغوارې
که دنازنعمت خاوندنه   مروت اوسخاغوارې
ياپياله له ميوډکه   له پيمخې اشناغوارې
ياسازونه سرو دونه   يادميني دنيا غوارې

دسکوت طلسم مات کړه راته ووايه احوال خپل
له هيچانه مه ويرېږه کړه ښکاره ارزواما ل خپل

ددردمنوپه حا ل ژاړې   که په کونډويتمانو
شپه او ورځ دې په غوړوکښې   وي ژړاد مظلومانو
که داهومره نااقرارکړې   په فريادبې نوايانو
هرطرف نارې سورې   دغمجنورنځورانو

بې له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښې
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښې

ژاړه ژاړه څودې توان دی   وخت دغم او دژړادی
يودبل غوښوته وړی   که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن   په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلومېږي   ورورد ورورپه مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښې
عاطفه اوپېرزوينه نه ده پاتې په انسان کښې
توره شپه توره بلاده   که لوګی دغم داوردی
چې بل شوی په جهان کښې   ددنيا پرې سوی کوردی
ياخوتور رنګ دګناه دی   مخ دځمکې پرې ټک توردی
يادغم توره کېږدی ده   ياجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښې سوزي عالمونه
رسيدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه
محاذونه دجنګ جوړشوه   په هرلوری هره خواکښې
فولادي اسمان جوړکړی   طيارو پاس په هواکښې
دګوليو بارانونه   ځکه اوري په دنياکښې
بې له سرووينو څه نشته   دشپوورځو په ميناکښې
دسرووينوعکس پريووت داسمان په کناروکښې
فسادونه شوه برسېره بحرو برغرو او رغوکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده　　پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هره خواکښې　　لګېدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي　　ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!　　په دیناکښې دوزخونه

له دې پورته شنه آسمانه سره اورونه راورېږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کېږي

دادنیا په حقیقت کښې　　ژړوونکی افسانه ده
که پخواشرابخانه وه　　نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاریې ډک له اوره　　دبلبلواشیانه ده
په سینګاریې مه غولیږه　　یاقفس یازولانه ده
پتنګانوته له باغه بلبلان وایي نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي　　بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري　　لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه　　بوی دوینو پورته کیږي
دمرګی دوړی سترګې　　په هیڅ شانې نه مړیږي
نن له مړوځنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښي دي دامونه

ددنیا مزاج بدل شو　　رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بیخي نشته　　ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه　　دهوا ښپوونوکښې
پخواني تاثیراوس نشته　　نه په خاوره نه اوبوکښې
دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه ښایسته ښکلي مخونه

ددې عصرانسانان اوس　　لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبي　　میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن　　دفولادونهنګان شول
دخوري مړی دپاره　　پخلاسې اوفقیران شول
دیوسف په وینو باندې دلیوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادي تیرې چړې دي

دجګړواوجنګ میدان کښې　　دي د تندر آوازونه
رڼا ورځ یې توره شپه ده　　لیده نشي آسمانونه
دفولادو رسالي دي　　که دسره اورسیلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته　　چې پرې ګرځي لوی ټانکونه
نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول یې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته   عالمونه دجهان شوه
څوک له لوړې هلاکېږي   ځینې کوندې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي   ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته   ځینې ځینې تاجدارا ن شوه
جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې   دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه   ورورډبل وروره ل ته غل دی
دوه خواره یاران چې ګوري   یوه بل ته اینبی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې   ته به وایې چې منقل دی
دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد   نه خجل په خیانت دی
څوبې لاس برنه وي دوست وي   چې لاس برشي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمېږي   دا عجیب خوی و خصلت دی
دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې   بل قانون کله چلېږي
نقشه هره ورځ دځمکې   په قوت او زوربدلېږي
چې قوي اوزوروردې   پخپل حدکله درېږي
یووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډېږي
ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شو ه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې   زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاصېدای نشي   دفریب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته   ظالمانوله جنجاله
باشرفه ژو ندون کاندې چې له مرګه نه ویرېږي
مال وسرېې په امان وي چې له خپل سره تېرېږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي   تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان   فولادې اوآهنین شه
ښې تېرې پنجې پیداکړه   لکه بازاویاشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه   یاتوتي غونډې رنګین شه
ځیرېښتون شه دامتل دی ښنکه غرهسې کربوړی
کړه سرې اوتودې تېرې داتعلیم کړي ژمې اوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام وننګ دی   ننګيالی اصيل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره   دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی   توريالی موافلاطون دی
فيصله دتېغ په ژبه   دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهيدی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تختـه باندې لوځېږي

توره حق اوحقيقت دی   شريعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو   بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف يې بس دی   چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه   ورنه خوف اوحياکېږي

توريالیوپه حضورکښې سرتيټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې ديوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره   په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي   چې قايم پرې عدالت کړي
ياويستلی توره لاس کښې   حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي   په ظالم قهرومنت کړي

توره نه ده ډېره نه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه يادشيطان وي

ظالمان په تېره توره   په ناحقه خونريزي کړي
چې بې دين په هاتي سورشي   دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره   داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي   دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسيله دحق پاللواودنشر دقران ده

په قوت دتېرې توري   له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم   سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوريالیو   خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام يې   په دنيا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زيات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک   که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې   که ښه نوم اوعزت غواړي
ياددين اودنيا ګټه   ياله خدايه جنت غواړي
تول په توره ګټل کېږي   خوتينګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې پې مکان دی
آب دتوري بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي   تردي وخته فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی   که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی   غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه   چې هرځه جهانګیران دي

ټول د توري په زنا کښې خپل مقصد ته رسیدلي
دېر تختونه دېر تاجونه توري یو بل ته بښلي

ته ویده وي په ځانګوکښې   هیڅ خبرنه وي له ځانه
نه له جنګ ځګروخبروي   نه له شخرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول   ستانظرکښې و یکسانه
ستاپه سرباندي دپاسه   موروکره توره آوېزانه

په هغه وخت کښې پې ته لاتېره تېغ لاندي ساتلي
فکروکړه ځه دپاره خپلې موردا سپې روزلې

که پوهېږي زما وروره   دهمدي ورځې دپاره
پښتنه موردځوی سرته   زدي تل توره جوهرداره
توره ستاملا دی پښتونه   درته پاتي له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خونداخلي   دتېروتوروله واره

بې دتوري له سپين مخه په بل مخ چې مين نشې
ستا به فرق له خاروی ځه وي که قربان په وطن نشې

دوطن په نام وننګ تل   سرورکړی هرپښتون دی
له شاغلوپښتنو   مونږ ته پاتي داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره   ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې   مالیدلی دامضمون دی

„مرنې دي چې یادیږي په سندرواوبه ویر“
دهر نشي ورکولي دتېري توري تاثیر

لکه غرپه هسکه غاړه   له آسمان لاندې اوسېږه
که زړلی اوتندراوري   له خپل ځایه مه ښوریږه
بې له خدایه بل له هېچا   اوله هیڅ شي مه ویرېږه
په سخت زره ددښمن مخ ته   ځای په ځای ټینګ ودرېږه

(۱)الجنة تحت ظلال السيوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خونداخلي دتېروتورولو واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه — دپښتون شاعر شعرونه
داچې اورې څه له مانه — دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې — واړه دي داستاغمونه
دازخمې زړه ستاله غمه — راشه وګوره پښتونه

دپښتون بېرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختټک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده — که اسلام اودینداري ده
تقاضادزمانې ده — اوکه پوهه هوښیاري ده
دپښتون عالي فطرت دی — که غیرت ایمانداري ده
ددې ټولوای پښتونه — تانه دا امیدواري ده

چې ته بیاکړې غېږه وازه استقبا ل دتېرشوکت ته
خوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به نه وي لویه خدایه — که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې — درست پښتون اوافغان راشي
بیاهماغه شپې او ورځې — دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومېنو — بیازمونږه کاروان راشي

دادعاپه خوځووارودخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نیموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې ببل ببل قسم — امیدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو — امیدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوبن دی — په دنیاپې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره — سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاریږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې نه ورته نښکاریږي پخپل قام دده پیرزووي

نه خبرپه دغه رازشه — ای زما دسترګوتوره
چې یوازې په دنیاکښې — ژوندون نه کیږي هرګوره
هرپیغام چې یوغوړاوري — بل ته هم رسیږي وروره
دیوازې ځان سوداته — وباسه دزړه له کوره

ته به ناست هغې بېړۍ کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه　　په یوه ژبه ګړیږئ
په یوه نامه هرکله　　اوپه هرځای کښې یادیږئ
دیوه پښتون په ښه نوم　　سرترسره ټول نازیږئ
ددښمن اودوست نظرکښې　　لکه یووجودښکاریږئ

چې پردولره یوښکارئ همدغه مودی یو والی
نوک او ری کله بیلیږي نشته تاسوکښې بیلوالی

غم مویوښادي یوه ده　　په رګوکښې یوه وینه
زه اوته دیومخ سترګې　　خلق موبولی ښی اوکینه
دواړه یوشاني غریږو　　مرو د یووجود په مرینه
اختلاف دنظرنشته　　چې موجب دبیلتون شینه

سپین اوتوردیوې سترګې کله یوله بل بیلیږي
په بیل رنګ کله دوه ورونه یوله بله پردي کیږي

راشئ !ای پښتنوورونو　　یوله بله به ځاریږو
دپښتون دژوندپاره　　به هریوله سرتیریږو
خوشحالي به مویوه وي　　په یوه غم به ګړیږو
په نامه دپښتنوالی　　به مونږ واړه قربانیږو

یوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه ببرته یوکوراوکهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي　　دغلیم زړه به زخمي شي
دا ارمان به له زړه ووزي　　له غمونه به خالي شي
د الفت خواړه اشعاربه　　پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنیابه جوړه　　کورپه کوربه خوشحالي شي

خوک چې زړه لري هرګوره پکښې هیله اواسره ده
دا آرزوله ډیره وخته تردې وخته راسره ده

دشاعرنظر

زه یې پېژنم شاعر دی بل خوک نه دی
چې دالوی جهان وړوکی ورته ښکاري
د وریښمواو زربفتو ښایسته ټوکی
دنادان په تن زړوکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼې دمظلوم اوښكې
ددنيا بحرڼدوكى ورته ښكاري

چې خپل نفس نشي وژلى كه سل وژني
نا توانه وېرندونكې ورته ښكاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه
دسپي مخكښې پروت هډوكى ورته ښكاري

څه ګورم

ګورم جهان كښې څوك كعبه ځينې بوتان جوړوي

غلطه پوهه له سرى څنې شيطان جوړوي

دسړوكاردى چې دخپل وطن كارونه كړي جوړ

جونه اوپېغلې سينګارونه كوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردى نظافت اوښه لباس دى په كار

فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانې اميدله هرچانه كېدلى نشي

له خاوروګټوښه كورونه معماران جوړوي

چې انساني رڼا پيداشي په مغزوكښې دچا

هغه كوښښ كړي په عالم كښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان كښې دمعناپه لحاظ

واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازېي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خورې خورې خبرې

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته بې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې بې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلی
زه بې نوم درته اوس ښيم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګي مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه په پوهېږم تقاضاوه دآسمان دا
اوکه خوی یاطبیعت و د انسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زماني وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړی هسې چاري کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلۍ سیرت دی

خودخوارحسن لږ قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې څوک نه لیدل کېږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کېږي

ډېرزماپه څېرښایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځې دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټ وي دانسانانو
خاورې مښې په مخ باندې دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره

ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بدایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپین سپېڅلومه غولېږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه

په جندوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوسي دوربښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې

دیوسف څیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده

راځئ! ځېرې کړو دابښې جامې رنګینې
پکښې وګوروڅېرې ډېرې ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره
سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکو ګرځي وریځې په آسمان کښې بیا
څه ژړاملګرې ده دژوندیوې برېښناسره

ټول باغ ژړیدلی ځکه اوښکي دي دګل په مخ
ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښایي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي
لویه بدبختې ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دې خدای په هېڅ کورکښې پیدانکړي
یوکورکښې چې ویروي اوبل خاندي له لیلاسره

حسن اونظر

درانده بډای په کورکښې ښایسته ښکلی لیلاوه
دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده بې تجلا وه
ډېروه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و
بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه
دسپین مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو
څه قیمت اوقدرنه و، زړه کښې مینه ددنیاوه
دښایست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه
بینایې د ذوق هېڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه
دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو
دمیووانتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه
دښکلا مېرمن خپه وه، دجمال څه قدرنه و
بصیرت ته وه محتاجه په نظرپسې شیداوه
مال دولت له حده تېرو،واک یې خپل وهرڅه ډېرو
مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي
که په نيمه څوک پوهيږي دليلی دغه معناوه
دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې
عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بلهای

يو يې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وايي
خېټه يې لويه اوککره يې وړه ده ډېره
غله يې ډېره مال يې ډېردی هرڅه ډېرورکړه
مزدوران وږي دي يوه بې بې مړه ده ډېره
کوټه تووده ده تشناب توودی تنورتودوي مدام
هرڅه تاوده دي دکدابرخه سړه ده ډېره
دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي
چې تناره کښې څښېدلی تري پيړه ده ډېره
کوربې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی
فکرېې زوړدی خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډېره
په يوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي
له ده سره د آخرت سوداوړه ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نږدې دخپلې مورغیږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوریده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپیغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګریوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته موروپه یونظروښوده
له ګړیدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غیږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به پې خوشحال اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دموروپه غیږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چاچي ايښي داشين خال ستاپه جبين دی
زما زړه هم دهغه له لاسه شين دی

ستا اميل کښي پي سل زړونه دي پيلی
چاجوړکړی ستا دغاړي لونګين دی

جوړه شوی پي دلرله پلوشونه
ستادعشق پرحرارت مي دايقين دی

سورسالودي سره لمبه ده نه پوهيږم
که زما دزړه په سروينو رنګين دی

دجمال پرښتي ته چي جوړولي
ورليږلی چاسلام چا آفرين دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت پي
په رښتيا چي خدای احسن الخالقين دی

خدای دي ستاته په امان له بدوسترګو
دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازميرمني

ورور دي خواري اومزدوري کوي له پلاره سره
تاپه مستی کښي اميل وشکاوه له ياره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګي ډکوي

ته سورپېزوان غواړې دسرورزوله هاره سره

ده غريبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله ديناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولی دنيا داره سره

خبره نه پې ستاپه خويندومېندوځه تېرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سېنګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سېګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مينه پيداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

يوزړه په لاس کښې ونيسه نورزړونه مه ځوروه

مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هيڅ دهغوخلقو له ريباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتګاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ليلى پسې ځم

مکړه په ماهسې ګمان چې په دنيا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په ليلاپسې ځم
چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم
نه يم هغه چې به هرځاى ته په هرچاپسې ځم
لوى اوواړه نه پېژنم يم دماشوم په مثا ل
څوک چې کړي مينه راسره هغه لالا پسې ځم
سرته دبام يمه روان دلوېدو ډارنه لرم
نه راستنېږم دسپوږمۍ سپينې رڼا پسې ځم
زړه مې هلک دى دپردى باغچې ګلونه غواړي
ددنيا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم
چرګوړى نه يم چې دانه پسې له کوره اوزم
لکه بلبل دګل په لورى په بوراپسې ځم
له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف
دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

څومره به ښه وى

چې په سپين مخ دې زلفې خورې وي
سترګې دې تورې شونډې دې سرې وي
زه يم اوته يې نازونخرې وي
څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حيا کړم او ته شوخي کړې

زه جرئت نکړم خوته مستي کړې

شې مهربانه اودلداري کړې

خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې مې حياشي لږ غوندې لرې

زه درنږدې شم ته وايې لرې

درته شروع کړم دعشق سندرې

خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه

زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه

ته راته وايې دزړه حالونه

خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې درته وايم په مايې ګرانه

له ټول عالمه له درست جهانه

ته وايې نه يم دومره ارزانه

خومره به نه وي، خومره به نه وي

چې شم بېخوده اوهرڅه وايم

ډېره دې زياته له حده ستايم

ته راته وايې چې زه خوستا يم

خومره به نه وي، خومره به نه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه یم

زه بل څوک نه یمه اولاددغریبانوېمه
سکنی ورورد عاجزانو د خوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا
دلاس نیالګی ددې غریبودهقانانوېمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه
ډیروېریدلی له نامه دصاحبانویمه

چې ورته بل نیسي اوبه نورېې بې آبه غواړم
وینوته تږی زه دداسې بادارانوېمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي
دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانوېمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ
زه دخوارانو دډېوولو پتنګانوېمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانوېمه

زما ګناه

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې څوک وژلي دي
نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلي دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه
زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلي دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهیږمه

بدمې چې لیدلی خداېږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لږ غوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوربې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې دېرکاره درته ولاړدې تیټ سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هیڅ امیدتري مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پرېشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلی دی

کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلی دی

داتوره شپه به خدای کاندی په مونږ باندې سبا
سپین مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلی دی

تعبيرېې کړی ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلی دی

مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډودپاسه مې پېزوان ليدلی دی

زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهېږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلی دی

عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلی دی

له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې اېسارکړم
صياده! ماخوخورنګه زندان ليدلی دی

که هرېورانه وژنې خيال اوفکرمې مه وژنه
په دې کښې مې وطن ته لوی تاوان ليدلی دی

انسان

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه

تيټ مې مه بوله بام دخونې مې آسمان وګڼه

دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم

ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه

تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډېوه بلېږي

دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه
زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه
په کايناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم
بحروفضامې دېوې مندې ميدان وګڼه
شکايت نکړم له آسمانه خه ګيله نلرم
زما له لاسه دفلک خيرې ګريوان وګڼه
سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی
په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه
دښکلومينه مې په عقل وفکرلوبې کوي
چې ستا وربل شي پرېشان ماپرېشان وګڼه
دعشق پنجونه نه خلاصېږم دلښکروپه زور
دايازمينه کښې اسيرشهنشاهان وګڼه
دليلی يواشارات بس دی دعاقل دپاره
دعشق سوداکښې ليوني دېرهوښياران وګڼه
دعشق اومينې په حرم کښې زه لوی شوی يمه
خوک چې بې مينې ژوندکوي هغه حيوان وګڼه
چې دجما ل دېوه شوه بله پتنګان شوه پيدا
لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمـــادآه لـــه حرارتـــه دوزخونـــه جوړشـــوه
لـــه تورلـــوګـــی نـــه ېـــې داپورتـــه آســـمانونه جوړشـــوه

اوښـــکې لـــه ســـترګو اوخـــولې زمالـــه وچـــولي نـــه
چـــې تـــوېې شـــوې دخـــدای پـــه لارکښـــې جنتونـــه جوړشـــوه

چـــې ســـرمی تیـــت کړخپـــل ګرېـــوان تـــه دمعناپـــه لټـــون
لـــه یـــوه څـــاځکی راتـــه لـــوی دریابونـــه جوړشـــوه

لکـــه غـــواص چـــې شـــوم غوټـــه دمعرفـــت پـــه قلـــزم
هـــرې قطـــرې نـــه بـــې حســـابه ګوهرونـــه جوړشـــوه

دزړګـــي ســـترګې مـــې کـــړې خلاصـــې دجانـــان پـــه لـــورې
شعوربیناشـــو ذوق پیداشـــو اوشـــعرونه جوړشـــوه

چـــې آبـــادی تـــه مـــې کـــړه مخـــه ټـــول جهـــان شـــوګلـــزار
لـــه سپېروخاورونښایســـته ښـــکلي ښـــارونه جوړشـــوه

ســـره او ســـپین مـــا چـــې پـــه نظردمحبـــت ولیـــدل
ښـــکلوته هاراوپادشـــاهانوته تاجونـــه جوړشـــوه

مـــونږ کـــړه لـــه خاورونـــه راوپورتـــه زر پـــه خاوروکښـــې و
زرو دپـــاره ولـــې مـــونږ څخـــه مریونـــه جوړشـــوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم
باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه
نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصددپاره
رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فرق دحق اودباطلولوی حکمت دی
ددماغ اوزړه همدغه عبادت دی
چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله
اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دی
بې له علمه بې له عدله بې له رحمه
په چابانديې رواکله حکومت دی
که مې څوک په لښته ووهي ظالم دی
که قانون مې غوڅوي سرعدالت دی
ديوه شخص نوکري خوغلامي ده
لوی عزت دخپل وطن اوقام خدمت دی
چې خپل ځان ګڼي خادم دخادمانو
په دې رازښه پوهيدلی نن" الفت" دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې يو دوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري يوشان دي

خوراک ديوه هره شپه نرى وريجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشيان دي

دبل ماموريه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړی پې پيتې وي دوی ښوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخيږي

ميوې لمدې اووچې پکښې هروخت پيداکيږي

دښارمامورين واړه دهغه کورکښې عذريږي

دښې ډوډۍ صفت يې مجلسونوکښې تل کيږي

سهار يې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي
په هره ورځ پيروی شيرچايونه په چرګۍ وي

دابل ماموركره كله سابه كله ښوروا وي

په مياشت کښې دې يو دوه ځله نرى وريجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي

يوه تنخوا تربلې نه رسيږي حال يې داوي

هغه خنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښېږي دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي داپې هنردی

کارغه دي خوري مرداري هریووايي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه پېي کوو مکرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهېږم څه پري کېږي

سم نشي درېدلی ډېرکرېږي اوتېتېږي

سرتيټ غاړه کږه شي لاس سينې نه نه بيلېږي

اوضاع اوحرکات يې تيټ اوپست رامعلومېږي

زمونږ په ماموړينو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومديران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداماموره جلاکړو

دايوهرځای کښې وستايو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتميزوکړو دحق جذبه پيداکړو

لايق اونالايق وپېژنووطن رڼا کړو

ترڅو به پټوو سترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن وينښوځلميانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه

دحق جذبه ده چې په څوی دپلاربوتان ماتوي

يوه سړي باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده ټينګ دی يوپه سله تقليد

دارازسدونه خاوندان دټينګ ايمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قيدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشيطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کېږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصيت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکيږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنيکه په قدم مه ځه حقيقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمېږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(١)

که ځنډېږي کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهېږې؟ چې ګردونوکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يومبلمه له کوم هېواده

چې پې خپل کالي ښندلی په څووارو

(۲)

له کوم لوری راروان يوجهانګردو

مخ اوښت باندې پې پروت دلارې ګردو

ماوې څه دې وليدل په دې جهان کښې

ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه

چې آبادې کړه لوی کلي لوی ښارونه

يوڅوورځې پې دژوندسندرې ووې

بېرته خاورې شوه اوچت پې شوه ګردونه

(۴)

کلی وران و خو باقي پې لا آثارو

يومرغه په دېوا ل ناست داپې ګفتارو

دغه زوړدېوا ل چې ګورئ په يووخت کښې

جوړونکی دکورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له گلشنه راجداشي

یابخارله دریابونوپه هواشي

یوه ورځ به هم زمونږ له خاورو دوړو

یوگرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرگونوکلوژونه دکړي ملتونه

په قرنو قرنو ځملي وي ولسونه

د افرادو دعروج هسې مثال دی

لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی

دملت اجماع قانون دشریعت دی

پس دخدای اودرسول له امرونهی

دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصـــــــيرت اوعلــــــــم نشــــــــته پـــــــه كتـــــــاب كښـــــــې
كـــــه خــــــه نــــــه وي دمغزويـــــــه پـــــــېچ وتـــــــاب كښـــــې
علـــــــم او پوهـــــــه بــــــــل شــــــــى نـــــــه دى بينـــــــاييي ده
خوشـــــې ناســــت يــــې پټــــې ســــترګې پــــه محــــراب كښــــې

(۲)

پوهـــــــــــه تولـــــــــه راوتلـــــــــــى لـــــــــــه مغـــــــــــزوده
هســــــــــې نــــــــه چــــــــې پــــــــه دې ډېروكتـــــــــابوده
پـــــــه نظركښـــــــې كـــــــه دقـــــــت صـــــــحيح ســـــــنجش وي
علـــــــــــــم زېرنـــــــــــــده ددغســـــــــــــې كتـــــــــــــوده

سرېتوب

دتوتيـــــــــــــــــانو لـــــــــــــــه وينـــــــــــــــه دامعلومېږي
چـــــې خبروبانـــــدې خـــــوك نـــــه ســـــرى كېـــــږي
ســـــرى نـــــه دى چـــــې پـــــې كاردســـــرو نـــــه وي
پـــــه خبروكـــــه هرڅـــــومره ښـــــه پـــــوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي

بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي

زړه یې مه بوله تورکانې دصحرادی

په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی

په تدبیراوفکربانديکارکول دی

خپلو ټولو کوښښو خپلو نقشو نه

مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لوېږم

څوک مې نه ویني په سترګوچې څه کېږم

دښایست قدرمې هېچاسره نشته

دانسان وتش نظرته هوسېږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده
دمسلک پيروي لويه ازادي ده
په کوم ځای کښې چې يوفکرکړي کارونه
هلته خوشې مهمل لفظ ديموکراسې ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه
چې څوک نه ويني څه زجربې قانونه
اطمينان دروح اوفکرهلته بويه
چې اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځينې وايي صبرغم کښې نه ژړل دي
داولادپه مړينه ږيره نه شکول دي
که صحيح معنايې غواړې زما جانه
په سختيوکښې دځپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه خوک وېرېږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسېږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاخوک زیات له ضرورته په قارېږي

ددنیا قانون

یوه ورځ چې سرووي په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکېږي
لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسې ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښي ته ځان وسپاري ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینـــــــه تـــــل اوســــــي دزړولانــــــدې کوروکښــــــې
فکــــــــــــــــــروي ددماغونوبنګلوکښـــــــــــــــــــــې
پــــه لوړکورکښـــــې کــــه څــــه عقــــل فکــــر غــــواړي
محبــــــــت مــــــــه لټــــــــوه لوړوقصروکښــــــــــې

آشنايي

لـــــه غموســــــره مـــــې هــــــومره آشــــــنايي شـــــوه
چــــې پـــې اوس راتـــــه مشـــــكله جـــــدايي شــــوه
لـــــه ترخـــــو زړه نـــــه صـــــبريږي چــــې عــــادت شــــي
دښـــــمن هـــــم ســـــرې تـــــه خورشـــــي چــــې يــــاري شــــوه

فکر او کار

(۱)

چـــــې لـــــه لـــــري ســـــرې كانــــــدي سنجشــــــونه
كارتــــــه نــــــه رانـــــزدې كيـــــږي كـــــري فكرونـــــه
لــــــــــــه دي فكراوسنجشــــــــــــــــه پيــــــــــــــداكيږي
دماغونوكښــــــــــــــــې سودازروكښــــــــــــــې غمونـــــــــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زیارکړي
چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي
چې عمل اوفکریوله بله بېل شي
عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول
یومنګی دډکېدووخت کښې ویل
تېري نه یواوبه څکوخونه پوهېږو
چې څه رازبه وي دتېرې اوبه څکل

(۲)

په رښتیا چې څوک منګی غونډې ډکېږي
ورو ترېوله احواله څه خبرېږي
په کندوانوڅوک پوره نه شي اچولی
که په لوره دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وایي سوی پتنګان
چې مونږ پېژنو سېزونکی دخپل ځان
مونږله شمع، شمع اورله تیلی واخیست

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیلـــــــی واخیســــــــت اورلـــــــــه لاســــــــه دانســـــــان

دهقانه

(۱)

ســـــــتا دلاس ګــــــل تــــــه بلبلــــــه خوشـــــــحالېږي
ســــــــتاله باغـــــــه دبهارورمــــــــــه تـــــــــــاوېږي
ښایســــــته جـــــونې ږدي ســــــتاګلان وربـــــل کښـــــې
بوراګــــــــان دي پـــــــه ګلونــــــــــو تېرېـــــــــږي

(۲)

ګـــــوره پـــــري نـــــږدې داځمکـــــه هســـــې شـــــاړه
دنیـــــــاده ســـــــتا دغـــــوایي پـــــه ښـــــــکرولاړه
نـــــن ملاتیتـــــه کـــــړه خپـــــل کارتـــــه غفلـــــت مکـــــړه
بیـــــا پخپـــــل چمـــــن کښـــــې ګرځـــــه هســـــکه غـــــاړه

شعر

چـــــې پـــــه جهـــــان کښـــــې نـــــوراني روښـــــانه لمرپیداشـــــو
فکـــــر او ذوق ســـــره یوځـــــای شـــــوه ښـــــه نظرپیداشـــــو
ښایســـــت پـــــې ولیـــــده دعشـــــق پکښـــــې اثرپیداشـــــو
لـــــه دغـــــو تولونـــــه بیاشـــــعراو هنرپیداشـــــو

مات کودړی

(۱)

دګودړیـــــه غـــــاړه پـــــروت و مـــــات کـــــودړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی

دلته لوبوکښې زه مات يوه ځلمی کړم

يوې پېغلې په اوږوومه راوړی

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عيان دی

مات کودړی سره هم دعشق داستان دی

ډېرمين په دې کودردي يوځای شوي

ډېرمنګي دلته مات شوي لېدبيان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه

چې کتل مې په کوڅوکښې خوشحالي وه

يوناڅاپه راپيداکوم ليونی شو

ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپين

که مې سرشې دهاتي له پښولاندې

که له پاسه مې راغورځوي دلاندې

تورته سپين نشم ويلی سپين ته تورزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داامیـــــدذي ثـــــوک لـــــه مانـــــه هـــــیخ نـــــه کانـــــدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

په رڼا کښې دلمرخومره لوی حکمت دی
ژوندپاره ډېرضروراحرارت دی
مګرګوره دآسمان سپينې سپوږمی کښې
خاوند اينبی دجمال شعري کيفيت دی

(۲)

په رڼاکښې که دلمردژوندګوهرشته
دسپوږمی رڼا کښې بل کيف و اثرشته
په جهان کښې دي ضروردواړه څيزه
ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپين او تور ديوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سليمان دی
مالي‌دلی په قدرت کښې دانسان دي
په رښتيا که ته څه کاروړځنې واخلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شـــــپي او ورځـــــي هغـــــه ســـــپين اوتوردپـــــوان دي

(۲)

ځـــــه چـــــې غوښـــــتی ســـــليمان دســـــبا ښـــــارنه
تـــــه پـــــې مـــــومې دســـــبا ورځـــــې لـــــه کارنـــــه
دبلقـــــيس تخـــــت بـــــه دســـــترګو رپ کښـــــې راوړی
دا اميـــــدکيږي دشـــــپو ورځولـــــه زيارنـــــه

حقيقت

(۱)

کبـــــان وايـــــي ژوندپيـــــدادی لـــــه دريابـــــه
ســـــمندروايي چـــــې دی داورلـــــه تابـــــه
لټـــــوي پـــــې دهوامرغـــــان هواکښـــــې
حقيقـــــت ورک دی ددهرلـــــه کتابـــــه

(۲)

بلبـــــل وايـــــي دګـــــل رنـــــګ دی دســـــتايلو
نســـــيم وايـــــي خوشـــــبويي بويـــــه دورلـــــو
فيصـــــله درنـــــګ وبـــــوی شـــــوله مشـــــکله
ســـــرګردانه کـــــړ نســـــيم شـــــوردبلبلو

(۳)

ځينـــــې وايـــــي غـــــوټۍ خانـــــدي هوســـــيږي
زړه تنګـــــې نـــــه نجـــــات مـــــومي چـــــې غـــــوړيږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځینې نوروايي له ډېرې زړه تنګۍ نه
زړه يې چوي اوګريوان يې څيرى کېږي

ثواب

دبداى ثواب دورى مړول دى

دفقيرثواب روژې خداى ته نيول دى

غازي وژني بل سړى ثواب دپاره

دشهيدثواب خپل ځان په بل وژل دى

دشاعرشعار

په سرکښې فکردوطن په زړه کښې مينه ديار

دزوراوظلم لوى دښمن دازادۍ طرفدار

په حق ويلوماتوي بت اوطلسم دډار

شاعر دپاره مناسب دى همدغسې شعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت پېژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزیز خان په کڅ کښې زیږېدلی دی.
پلار یې میرسید پاچا اونیکه یې سید فقیر پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انیس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړیتوب سره د زیری د جریدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدیر مرستیال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدیر.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بیا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جریدې مدیر.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبایلو عمومي مدیر.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکیل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حیث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغیو خلقو د شورى اتمی دورې ته وکیل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لويې جرګې وکیل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئیس مقررشو او د پوهنی دوزارت د عالي شورى په غړیتوب ومنل شو.
همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبیاتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئیس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له میاشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جریدې د امتیاز خاوند هم و، چه د لیکوالۍ ډېر زیات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامینو په لیکلو اوتهیه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زیاتې مقالې یې په دې جریده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه یا د اداری په نامه نشر شوي.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.
۲- بله ډیوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه لیکل یا لیک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادۍ پیغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخیالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املاً او انشأ.

۱۶- لیکوالی (املاً او انشأ) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زیاتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وینا.

هغه کتابونه یې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقایسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظریات.

۴- ښه لمسون.

۵- د ټولنې علم (ترجمه).

۶- د موفقیت لار (ترجمه).

نورو هیوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د یوه هیئت په مشرۍ پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د یوه کلتوري هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د یوه هیئت په غړیتوب مونشن ته تګ د مستشرقینو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د میزان په ۳ مه تاشکند ته د یوه هیئت په غړیتوب د اسیائي او افریقائي لیکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د یوه هیئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقینو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د یوه هیئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې یې دا ځایونه لیدلی دی.

مسکو- لیننګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کیف- ولګا ګراد- تفلیس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفر ونوکښې یې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وینا وې کړی اوکنفرانسونه یې ورکړیدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه وینا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library